

KULTURNI BAZAR

2 0 1 6

KULTURA SE PREDSTAVI

Program strokovnega usposabljanja

31. marec 2016

V Cankarjevem domu, Prešernova cesta 10, Ljubljana

Kulturni bazar 2016 prinaša bogat program strokovnega usposabljanja. Več kot šestdeset dogodkov v tem dnevu **omogoča udeležencem, da si program oblikujejo po svojih potrebah in željah.**

Program predstavlja različne možnosti, ki jih ponuja in omogoča kakovostna kulturno-umetnostna vzgoja v vzgoji in izobraževanju, pa tudi v vsakdanjem življenju – za kakovosten, ustvarjalen in zdrav življenjski slog.

Strokovno usposabljanje namenjamo:

- strokovnim delavcem **na področju vzgoje in izobraževanja:**
 - vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
 - osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
 - glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz, ZRSŠ, CPI, ACS ...,
- strokovnim delavcem na področju **kulture in kulturnim ustvarjalcem,**
- strokovnim delavcem **širše strokovne javnosti**, ki lahko pri svojem delu vključujejo kulturnovzgojne vsebine (npr. zdravstvo, sociala, kmetijstvo in prehrana, okolje in prostor ...);
- načrtovalcem politik in strokovnim delavcem na pristojnih **ministrstvih in državnih ustanovah**, ki v različnih resorjih skrbijo za programe in projekte za otroke in mladino;
- načrtovalcem politik in strokovnim delavcem v **občinah in lokalnih skupnostih**, ki skrbijo za kulturo in izobraževanje oz. družbene dejavnosti;
- strokovnim delavcem in študentom **različnih fakultet in akademij;**
- **vsem, ki vas zanima kultura in kulturno-umetnostna vzgoja.**

Program je zasnovan tako, da so vsebine zanimive za vse našete skupine strokovnih delavcev, zato tega pri posameznih dogodkih ne navajamo posebej. Ker nekateri izbirate program glede na ciljno skupino otrok in mladih, pri vsebinah, ki so namenjene otrokom in mladim, navajamo primernost z vidika starosti otrok in mladih oz. z vidika stopnje vzgojno-izobraževalnega sistema (vrtec – V; osnovna šola – OŠ ali razdelitev na triade: OŠ1, OŠ2, OŠ3; srednja šola – SŠ).

PRIJAVE

Udeležbo na strokovnem usposabljanju Kulturni bazar 2016 si zagotovite z e-prijavo, ki je vaša vstopnica na izbrane dogodke.

Če si želite izbrati program, ki vam bo najbolj po meri glede na vaše zanimanje in področje dela, vam priporočamo, da se prijavite čim prej, saj je število sedežev v dvoranah in predavalnicah omejeno.

Prijavo pošljite čim prej, najpozneje pa do 15. marca 2016.

Potrdilo o udeležbi na strokovnem usposabljanju prejmete vsi, ki se udeležite dogodkov v skupnem obsegu **vsaj osmih šolskih ur.** Strokovni delavci se lahko udeležite tudi le posameznih dogodkov, vendar je v tem primeru prav tako **potrebna e-prijava (kot vstopnica).**

Vrtcem in šolam prav posebej priporočamo, da omogočite udeležbo na usposabljanju več strokovnim delavcem posameznega VIZ (strokovni delavci različnih predmetov in področij, različnih stopenj izobraževanja, tudi svetovalne službe, šolski knjižničarji ...). Tako si omogočite tudi celovitejši pregled razstavnih prostorov v treh preddverjih CD, kjer bo poleg predstavitve kulturnovzgojne ponudbe potekal tudi bogat program za otroke, mladino in vse, ki vas zanima kultura.

Udeležba na strokovnem usposabljanju je za vse udeležence brezplačna.

GALLUSOVA DVORANA

11.00–12.30

Izgubljena paličica Vile Apolonije, pravljica o zvoku (primerna za otroke od 4. do 11. leta) in pogovor **Iz učilnice na koncert**

Simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije. Avtorica in scenaristka: Cvetka Bevc; izvajalci: Orkester Slovenske filharmonije; dirigent Simon Krečič; igralka Dunja Zupanec

V pogovoru sodelujejo: Branka Novak, Glasbena mladina Slovenije; Marija Župan, OŠ Franceta Bevka Ljubljana; dr. Joško Lango, OŠ Majde Vrhovnik Ljubljana

Glasbeno-scenska predstava *Izgubljena paličica vile Apolonije* temelji na zgodbi Cvetke Bevc, ki pripoveduje o vili Apoloniji ob pripravah na glasbeno tekmovanje. Nagajiva vila Sladkorčica ji, da bi ji preprečila zmago, začara paličico in ta izgubi vse zvoke. Žalostna vila Apolonija pride k dirigentu simfoničnega orkestra in ga prosi za pomoč. Apolonija spozna orkestrske glasbenike, ki ji z igranjem pomagajo in paličico napolnijo z zvoki, da z njo lahko odide na tekmovanje. Gledalci z zgodbo spoznajo skupine glasbil, koncertnega mojstra in osnovne elemente glasbe (melodija, ritem, harmonija, dinamika ...).

Predstavi bo sledil pogovor *Iz učilnice na koncert*, na katerem bodo sodelujoči spregovorili o tem, zakaj je tako pomembno, da učenci pridejo na koncert pripravljeni, in kako lahko obisk umetniškega dogodka uporabimo pri poučevanju.

Pogovor bo potekal po predstavi na prvem balkonu Gallusove dvorane, vhod A2.

foto David Kunc

LINHARTOVA DVORANA

9.00–9.45 (PBP)

Kultura – lepota med ljudmi, predavanje

Predava Saša Pavček, igralka – prvakinja SNG Drama Ljubljana, pesnica, dramatičarka in esejistka, profesorica na AGRFT

Saša Pavček bo na predavanju razmišljala o svojem osebnem odnosu do kulture, ki je nima za tržno blago, marveč za temelj obstoja, tako naroda kot človeka. Lepota duha, brez katere človek ni človek, se zrcali v kulturi medsebojnih odnosov in v umetnosti. Umetnost deluje kot vezivno tkivo, ki plemeniti in povezuje ljudi. Umetnost daje otroku spoznanje, da je dragocen, buri mu domišljijo, ki je podlaga močni viziji, brez katere ni napredka v prihodnosti. Zato ni vseeno, kaj otroku ponudimo na ogled, kaj mu beremo, kaj poslušamo ...

Skozi svoje izkušnje bo spregovorila o nujnosti humorja in negovanja slovenščine, za katero misli, da je bogat butični

jezik, ki ga govori malo ljudi, a pomembno je, da imamo kaj povedati in da hočemo ohraniti slovenščino na vseh poljih človekovega delovanja kot jezik naše identitete.

foto Maja Pavček

11.00–12.30

Gledališče od A do Ž, gledališka predstava (primerna za OŠ) s pogovorom

Produkcija: SNG Maribor; avtorica: Ira Ratej; režija: Ivana Djilas; scenografinja in kostumografinja: Maja Mirković; skladatelj: Boštjan Gombač; lektor: Janez Bostič; koreograf: Ivica Knez; oblikovalec svetlobe: Tomaž Bezjak; igrajo: Mirjana Šajinović in Vladimir Vlaškalič ter Irena Varga in Ivica Knez; pogovor vodi: Maja Borin, dramaturginja SNG Maribor

Pred gledalci bo predstava v likovno privlačnem stilu nanizala gledališke prostore od vratarja, delavnic, rekvizitarnice, garderob do inšpicientske, tonske in lučne kabine ter seveda tudi kakšne pisarne ter odstirala tančice posebnosti poklicev in dejavnosti, ki so značilni za vsa gledališča. Poskušala bo zaobjeti nervoznega duha ustvarjanja, ki preveva sleherni projekt.

Predstavi bo sledil pogovor z dramaturginjo Majjo Borin o zaodrju, gledaliških poklicih in izraznih sredstvih gledališča. Poleg vprašanja, kako nastane in poteka predstava, bomo poskusili ugotoviti tudi, kako gledalci beremo gledališko predstavo.

14.00–15.30

Gledališče od A do Ž, gledališka predstava (primerna za OŠ) s pogovorom

(glej Linhartova dvorana ob 11. uri)

Po predstavi bomo spoznali poučno in duhovito »gledališko igro za domov«, ki jo je SNG Maribor razvil, da bi mladi gledalci s simpatičnimi junaki gledališkega zakulisja podoživljali predstavo ter v obliki namizne igre raziskovali skrivnostne kotičke gledališča. Pogovor bo vodila dramaturginja Maja Borin.

foto Darnjan Svarec

18.00–20.00

Sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2016

Mustang, filmska projekcija

Deniz Gamze Ergüven, Francija / Nemčija / Turčija / Katar, 2015, 97 minut, v turščini s slovenskimi podnapisi, distribucija: Demiurg

Zgodnje poletje v vasi na severu Turčije. Lale in njene štiri sestre se na poti iz šole nagajivo igrajo s skupino fantov. Njihova nedolžna igra je v tradicionalnem okolju označena za nemoralno in povzroči pravi škandal z nepredvidljivimi posledicami. Doleti jih hišni pripor, šolsko delo zamenja učenje domačega gospodinjstva za življenje po poroki, ki se v organizaciji sorodnikov pripravlja za vsako izmed njih. Pet odraščajočih sester je med seboj tesno povezanih in bolj kot vse drugo si želijo svobode, zato se omejitvam trmoglavo in silovito uprejo.

Celovečerni prvenec mlade turške režiserke je prejel številne nagrade, med drugimi nagrado Europa Cinemas v Cannesu in nagrado LUX Evropskega parlamenta. Film *Mustang* je bil tudi francoski kandidat za oskarja za najboljši tujejezični film.

vir: arhiv Kinodvora

KOSOVELOVA DVORANA

9.00–10.30

mali modri in mali rumeni, lutkovna predstava (primerna za otroke 3+) in pogovor

Produkcija: Lutkovno gledališče Maribor; režiser in avtor likovne podobe predstave: Miha Golob; prevajalka Mojca Redjko; lektorica: Metka Damjan; igrata: Miha Bezeljak in Anže Zevnik; avtor glasbe: Vasko Atanasovski

Pogovor vodita: dr. Dragica Haramija, redna profesorica mladinske književnosti, Pedagoška fakulteta UM, in dr. Janja Batič, docentka za specialno didaktiko (podpodročje likovna umetnost), Pedagoška fakulteta UM

Mali modri in mali rumeni sta najboljša prijatelja. Skupaj hodita v šolo in se igrata. Nekega dne se objameta in postaneta – zelena. Domov se vrneto drugačna in družini ju ne prepoznata. Mali modri in mali rumeni jočeta in jočeta ... do prepoznavnosti.

Po ogledu predstave bomo razmišljali o vprašanju, kakšne barve si, kadar si zelen? Pogovarjali se bomo med drugim o simbolni in funkcionalni pismenosti, o multimodalnosti lutkovnega gledališča ter o povezavi literature in gledališča.

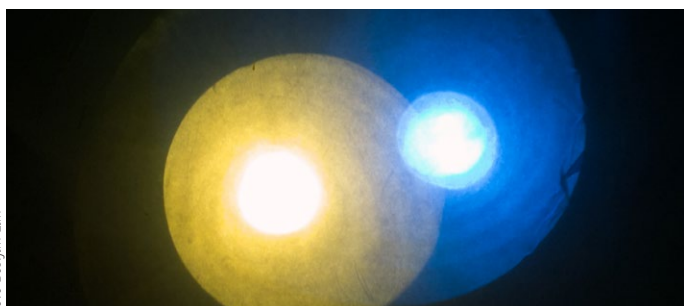

foto Boštjan Lah

12.00–13.00

Odlomek iz plesno-glasbene predstave Momentum – Avenija ujetih trenutkov in kratka delavnica slam poezije (primerno za SŠ)

Izvajata: Maša Kagao Knez (odlomek iz plesno-glasbene predstave Momentum – Avenija ujetih trenutkov) in Jose (delavnica slam poezije)

Avtorica Maša Kagao Knez v predstavi *Momentum – Avenija ujetih trenutkov* nadaljuje opazovanje lastnega in skupnostnega (so)bivanja. Avenija je gib, ki govori, glas, ki razgibava prostor, ki se nenehno gosti in spet redči, odvisno od količine energije, ki jo vanj pošljejo akterji v trenutku navzočnosti Drugega. Soustvarjalca. Gledalca. Gib in glas naseljujeta človekovo telo in v njem sobivata; kot srečevanje notranjega in zunanjega, tradicije in sodobnosti, minulega in prihodnjega, v kar je ujet trenutek – zdaj.

Slam poezija je vrsta pesmi, ki je osebnoizpovedna in izraža posameznikov pogled na svet, na družbene razmere, na odnose med ljudmi itd. Posebnost slam poezije (angl. *slam poetry, spoken word*) je v tem, da se izvaja v živo pred občinstvom. Izhaja iz tradicije afriških pripovedovalcev zgodbe in v sodobnem času iz hiphop glasbe. Če si želiš, da se sliši tvoj glas, če si želiš ljudem predati neko sporočilo, potem je ta vrsta poezije idealna zate!

foto Sunčan Stone

14.00–15.15

Rdeči balon, prikaz šolske filmske projekcije s pogovorom

Albert Lamorisse, Francija, 1956, 34 minut, brez dialogov, distribucija: Demiurg; pogovor izvaja: Živa Jurančič, samozaposlena v kulturi – pedagoginja

Rdeči balon sodi med filmske klasike in brezčasne zgodbe o prijateljstvu in zaupanju, domišljiji, otroškem in odraslem pogledu na svet, osamljenosti, medvrstniškem nasilju. Ob ogledu filmske projekcije bo potekal prikaz pogovora z otroki in mladimi, v katerem skupaj razmišljamo o tem, kaj nam film sporoča, katere tematike obravnava, kako uporablja filmska izrazna sredstva, s čim nas nagovarja ter kakšna so naša občutenja in stališča do videnege. Pogovor po filmu bo potekal po metodi filmskovzgojnega programa Kinobalon v Kinodvoru. Pogovori so primerni za vse starostne skupine ob ogledu različnih filmov in potekajo tako v Kinodvoru kot v nekaterih drugih kinematografih Art kino mreže Slovenije.

vir: arhiv Kinodvora

16.00–17.00

Podoba – telo – gib, plesne miniature in pogovor z mladimi plesnimi ustvarjalci

Izvajajo: mladi plesni ustvarjalci (2. in 3. triada OŠ) iz različnih krajev Slovenije, ki so svoje plesne miniature ustvarili za državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1; pogovor vodi: Daniel Petkovič, plesalec in igralec

OPUS 1 – plesna miniatura je tekmovanje, na katerem se mladi plesalci spopadajo z malimi plesnimi oblikami, časovno omejenimi na dve do pet minut. Poudarek je na samostojnem delu plesalcev in razvijanju lastne plesne miniature, pri čemer naj bi jih mentor zgolj nevsiljivo vodil pri oblikovanju lastnega plesnega izraza in samostojnega koreografskega dela. Takšen pristop pri mladih spodbuja občutek zaupanja vase in svoje ideje. Prireditelj že vsa leta opozarja na mlade plesno nadarjene, ki ustvarjajo izvirne koreografije in navdušujejo občinstvo z neposrednostjo in bogastvom svojih plesnih izpovedi. Vsi sodelujoči so ustvarili svoje koreografije na podlagi skupne teme, ki raziskuje razburljivo razmerje plesne in vizualne umetnosti ter nosi naslov *Podoba – telo – gib*.

Raziskovalno izhodišče povezave plesne z vizualno umetnostjo in razmerje podoba – telo – gib je za mlade ustvarjalce ponujalo zelo široko paleto začetnih izhodišč. Vzgibe so iskali v različnih oblikah vizualnih umetnosti ali se širše spopadli z vprašanjem njihove podobe in prenosa v plesno ustvarjalnost. Polje mogočih pristopov se je dotikalo ne le klasičnega črpanja iz izbranega likovnega dela, vendar tudi asociacije na avdio-video gradivo, inštalacije, konstrukcije, fotografije, kiparstvo in ne nazadnje cel prostor, ki nas obdaja.

foto Jože Maček

ŠTIHOVA DVORANA

9.00–10.00 (PBP)

Shakesoneti, glasbena inscenacija

Scenarij in dramaturgija: Primož Vitez; glasba in aranžmaji: Mitja Vrhovnik Smrekar; nastopajo: Bossa de Novo, Boris Cavazza, Urška Taufer; produkcija: Cankarjev dom

Iz česa so narejene pesmi? Kaj je poezija? Kaj je njihova snov? Črke ali glasovi? Besede ali ritmi? Stavki ali melodije? Kaj je izvirnik, kaj je prevod? Kako nastaja poezija? Kaj je pesnik hotel povedati? Nihče ne ve natančno, kaj je hotel s *Soneti* pred štirinajstimi leti povedati William Shakespeare. Dejstvo je, da nam je zapustil sto štiriinpetdeset pesmi, vsaka ima štirinajst verzov in vse govorijo o ljubezni, minevanju, lepoti življenja. Sto štiriinpetdeset variacij na temo. Glasbena inscenacija *Shakesoneti* se poigrava z avdiovizualno naravo poezije in iskanjem zvočnega smisla in duha v njej. S svojo sodobnostjo osmišlja govorno in glasbeno pesniško tradicijo.

foto Peter Uhan

11.00–11.45

Predstavitelj predloga Strategije razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje in razprava o vključevanju filma v šolske učne načrte

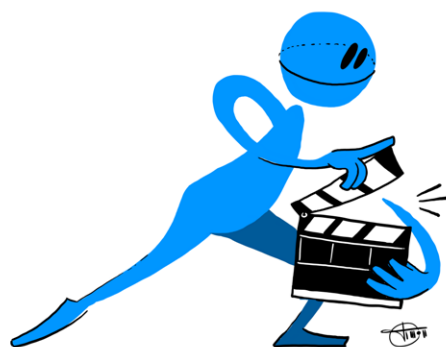
Strategijo bodo predstavili člani strokovne komisije, ki jo je ustanovilo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije v skladu s cilji *Resolucije nacionalnega programa za kulturo 2014–17*. Na predstavitelj vabimo predstavnike VIZ in kulturnih ustanov, tako učitelje predmetov, ki že vključujejo elemente filmske vzgoje v svoje delo, kakor tudi tiste, ki jih zanima možnost vključevanja filmske vzgoje v učni načrt osnovnih in srednjih šol. Predstavitelj bo zanimiva tudi za izvajalce filmskovzgojnih projektov tako javnih zavodov, kot tudi neodvisnih izvajalcev formalnih in neformalnih oblik filmske vzgoje.

12.30–13.15

Predstavitelj priročnika za animirani film v vrtcih in šolah: Animirajmo!

Sodelujejo: Vladimir Pirc, ZRSŠ; dr. Maja Krajnc in Kolja Saksida, urednika in avtorja; Andreja Goetz, Hana Repše in Timon Leder, avtorji

Priročnik podaja okvir uporabe in srečevanja z animiranimi filmi v vsakdanjem življenju ter njegovo sporočilno, umetniško in praktično vrednost. Njegovi temeljni nameni so podajanje osnovnih pojmovnih, zgodovinskih in izvedbenih informacij, praktičnih smernic ter pogojev za samostojno pedagoško delo in uporabo animiranega filma v šolskih in obšolskih programih, za usposobitev strokovnih delavcev v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah.

avtor Timon Leder

14.00–15.00 (PBP)

Spodbujanje bralne pismenosti skozi gledališče, odlomek iz bralne uprizoritve s pogovorom

Berejo: Milan Štefe, Mirjam Korbar in Mojca Funkl; didaskalije: Martin Vrtačnik; pogovor izvaja: Ira Ratej, Mestno gledališče ljubljansko

Prisluhnili bomo prizoru bralne uprizoritve *Zaprta vrata* (Jean-Paul Sartre) in se nato vprašali, kako lahko obisk gledališča pripomore k večji bralni pismenosti obiskovalca. Dejstvo je, da vzgojno-izobraževalni zavodi pri izboru predstav velikokrat sledijo učnim načrtom in seznamom obvezne literature, toda ogled predstave nikakor ne nadomešča branja literarnega dela. Lahko pa ga smiselno dopolnjuje. Posvetili se bomo vprašanju, kako lahko umestimo gledališko predstavo v literarno vzgojo mladih, kaj se pričakuje od obiskovalcev z namenom bralnega opismenjevanja ter kakšno vlogo imajo pri tem gledališča in vzgojno-izobraževalni zavodi. Ob tem bomo spoznali poseben gledališki format, bralno uprizoritev, ki lahko bistveno prispeva ne le k pismenosti za gledališče temveč tudi k bralni pismenosti.

Pismenost za gledališče, predstavitev strokovnega posveta

Organizatorji: Slovenski gledališki inštitut, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za kulturo, Cankarjev dom v Ljubljani ter kulturne ustanove in producenti s področja uprizoritvenih umetnosti

Izvajata: mag. Mojca Jan Zoran, direktorica Slovenskega gledališkega inštituta, in mag. Sandra Jenko, samozaposlena v kulturi, teatrologinja in pedagoginja

19. aprila 2016 bo v Cankarjevem domu potekal celodnevni strokovni posvet o kulturno-umetnosti vzgoji na področju gledališča, na katerem bomo predstavniki dramskih in lutkovnih gledališč z interdisciplinarno skupino strokovnjakov obravnavali vprašanja gledališke pismenosti mladega občinstva. Katero znanje in kakšne priprave potrebujejo otroci in najstniki za obisk predstave, za branje gledaliških znakov in razumevanje uprizoritvenih konceptov ter kje in kako lahko pridobijo ustrezna znanja? V konstruktivnem dialogu kulture in šolstva bomo razmišljali, kako naj strokovni delavci s področja vzgoje in izobraževanja iz obsežne gledališke ponudbe izberejo kakovostne predstave za mlado občinstvo ter kako jih lahko umestijo v pouk, da ga z obiskom gledališča smiselno dopolnijo in nadgradijo. Odgovori nikoli niso enostranski, iskali in našli jih bomo na stičišču kulture ter vzgoje in izobraževanja, saj le s partnerstvi in sodelovanjem lahko skupaj poskrbimo za kakovostno kulturno-umetnostno vzgojo mladih ter jih učinkovito opismenjujemo za gledališče.

16.00–17.30 (PBP)

Zverinice iz stripa, striparsko-pripovedovalska animacija po motivih rezijanskih ljudskih zgodb (primerna za otroke 4+)

Pripovedujejo: Ana Duša, Špela Frlic in Rok Kušlan; avtorja stripa: David Krančan, Kaja Avberšek; animacija v živo: Andrej Štular; glasba: Jelena Ždrale; produkcija: Kulturno društvo Pripovedovalski Variete in Stripburger / Forum Ljubljana; pogovor vodijo: Špela Frlic, Ana Duša in Andrej Štular

Najprej so bile *Zverinice iz Rezije*, zbirka rezijanskih živalskih pravljic, ki jih je ujel in udomačil etnolog Milko Matičetov. Stripburgerjevi striparji Kaja Avberšek, David Krančan in Andrej Štular so izbrali vsak svojo zgodbo in jo prevedli v strip. Pridružili so se jim pripovedovalci Ana Duša, Špela Frlic in Rok Kušlan ter glasbenica Jelena Ždrale in skupaj so rezijanske zgodbe prenesli na veliko platno. Nastala je striparsko-pripovedovalska animacija, ki jo sestavljajo tri zgodbe *Bežimo, svet se podira*, *Leteča lesica* in *Grdina*.

Po predstavi sledi pogovor z gledalci o rezijanskih pravljicah, pripovedovanju s sliko in besedo ter animiranju s predmeti.

ilustracija David Krančan

KLUB CANKARJEVEGA DOMA

9.00–10.30 (MRP)

Zvočna kuhna, interaktivni zvočni performans (primeren za otroke 5+) in delavnica

Izvajata: Peter Kus; idejna zasnova, režija in oblikovanje: Peter Kus; krompirjev song: Boštjan Gorenc - Pižama; produkcija: Zavod Federacija Ljubljana; partner: Hiša otrok in umetnosti

Dogajanje je umeščeno v kuhinjo, kamor so obiskovalci povabljeni kot gostje. Toda kuharski mojster je izgubil okus. Kako naj potem pripravlja hrano? Odkrije, da bi si lahko občutek okušanja nadomestil z ustvarjanjem in poslušanjem zvokov. Če dela glasbo, je to tako, kot da bi pripravljaj in okušal hrano. Zato iz kuharja postane glasbenik in skladatelj, ki zdaj z enako strastjo »kuha« zvoke, uživa v njihovih neskončnih kombinacijah in se slasti v zvočni ekstazi. Njegova usta so postala ušesa. Predstava sledi zaporedju in dramaturgiji bogatega zvočnega kosila in se konča z delavnico, na kateri se obiskovalci v kuhanju nekaterih zvočnih jedi preizkusijo še sami.

Po predstavi bo avtor strokovnim delavcem iz VIZ s praktičnimi primeri podrobneje predstavil področje izvornih glasbenih inštrumentov in njihovo uporabo pri šolskem pouku. Izvirne glasbene inštrumente lahko otroci izdelujejo sami, primerni pa so za zelo različna starostna obdobja. Pri delu z njimi otroci spoznavajo različna področja glasbe, likovne umetnosti, tehničnih spretnosti in znanosti (fizike). Ponujajo odlično priložnost za medpredmetne povezave v šoli, za krepitev ustvarjalnosti otrok in projektno delo, s poudarkom na izkustvenem učenju.

foto Aljaž Sedošček

11.00–12.30 (MRP)

Recept za popestritev

- 1 merica umetnosti
- 1 merica kulturne dediščine
- 1 merica vzgoje in izobraževanja
- 1 merica zdravja
- 1 merica kmetijstva
- žlička medu
- ščepec soli

Strokovnjaki bodo predstavili, kako pomembna sta povezovanje in sodelovanje različnih področij, če želimo otroke in mlade opremiti z izkušnjami, ki prispevajo k njihovemu celostnemu razvoju. Spoznali bomo, kaj je potrebno za učinkovito partnerstvo in kaj vse se »skuha«, če se kreativno povežejo kultura, vzgoja in izobraževanje, kmetijstvo in zdravje.

Okušali bomo projekt Tradicionalni slovenski zajtrk, Čebeljo pot v Ljubljani, spoznali, kako kreativno skrbimo za zdravje v vrtcu, ter kako zanimiva je lahko voda, če jo spoznavamo skozi

različne načine v muzeju in ob tem še plešemo. Predstavitve nekaj »dobrot« bo izhodišče za razpravo o tem, kako lahko s praviimi merami pravih sestavin skuhamo nekaj, kar otroci in mladi z užitkom pojejo, kuharji pa z užitkom kuhajo.

Kuhali bodo: Ministrstvo za kulturo; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; Ministrstvo za zdravje; Mestna občina Ljubljana, Oddelek za varstvo okolja – Odsek za razvoj podeželja; Čebelarstva zveza Slovenije, Muzej in galerije mesta Ljubljane ter Vrtec Hansa Christiana Andersena Ljubljana ob spremljavi moderatorke in pripovedovalke Katje Preša ter risarja stripov Cirila Horjaka alias dr. Horowitza

Za poobede bomo povabljeni še na dobrote iz projekta *Kuhna pa to*.

13.30–14.30 (PBP)

Pomen zgodbe in branja, okrogla miza o pomenu zgodbe in branju z uveljavljenimi mladinskimi avtorji

Sodelujejo: Janja Vidmar, Feri Lainšček, Peter Svetina, Andrej Rozman Roza, Tone Partljič in Slavko Pregl; vodi: Boštjan Gorenc

Pri branju nas zanima zgodba, zaradi nje beremo. Zgodba ni le zgodovina (kar se je zgodilo), ampak vse to, kar se dogaja in se bo zgodilo v različnem času in prostoru, različnim ljudem in vsemu bivajočemu ... v realnosti in v domišljiji, v sanjskih in srednjih svetovih ... Zgodba bralca presega in se vrača k njemu. Zaradi zgodbe beremo! Zgodbe nam podajajo literatura, film, gledališče, glasba, ples.

15.00–16.00

V izročilu je moč naroda – kako globoko lahko zajamem?, koncert in delavnica

Izvajajo: Ljuba Jenče, glas; Bojana Šaljić Podešva, elektronika; Nina Volk, oprekelj

Vsak narod ima svoje zaklade. Ljudska glasba je njegova srčika. Izguba stika in spomina z ljudskim izročilom posledično pomeni tudi izgubo doživljanja lepote ljudske glasbe in njenega globokega potenciala razvoja čustvene in duhovne inteligence otrok in mladih. Izgublja se stik z naravo. Posledično mladi ne morejo prispevati novih sil v dušo naroda in kulturno identiteto pokrajini.

Koncert prinaša izvedbo preprostih ljudskih pesmic za najmlajše, ki spoštuje naravno zvočnost glasbil, človeškega glasu, opreklja in harmonike, kakor tudi pripovedne pesmi in balade za starejše. Z uvajanjem sodobne elektronike skladateljica spregovori s svojo umetniško močjo in prikaže glasbeno govorico, ki na novo osmišlja in glasbeno ozavešča človekov izraz v ljudskem izročilu.

Umeščanje ljudske glasbe v šolski sistem je ključnega pomena za slovensko avtohtonost, posodabljanje njenega izraza pa nujno za njeno preživetje v prihodnosti.

16.30–17.30

Degustacija muzejskih delavnic, predstavitev in preskušanje muzejskih programov

Sodelujejo: Slovenski gledališki inštitut, Muzej Velenje, Tehniški muzej Slovenije, Muzej narodne osvoboditve Maribor

S programom želimo udeležencem omogočiti neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih programih muzejskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v štirih muzejskih kotičkih potekala intervalno (štirikrat po petnajst minut), drugi del pa bo namenjen evalvaciji »degustiranega«.

Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin.

DVORANA DUŠE POČKAJ

9.00–10.00 (PBP)

Od besedila do predstave, igralska delavnica

Izvajajo: Barbara Žefran, igralka in gledališka pedagoginja, SNG Drama Ljubljana

Kako besedilo s pomočjo igralca oživi pred našimi očmi? Igralec je živa vez med besedilom in njegovim avtorjem, med režiserjem in gledalcem ter seveda med besedilom in gledalcem. Igralec je tisti, ki interpretira in izvaja, kar je zapisano v besedilu, in tudi tisto, kar ni, pa besedilo to vseeno sporoča. Na delavnici bomo spoznali, kako igralec uporabi besedilo, kako ga bere, kaj vse besedilo igralcu sporoča in kako lahko to igralec prenese občinstvu. Razmišljali bomo, kako osmislimo besedilo s pomočjo govora, giba in neverbalnega izražanja ter kako se igralec prek besedila pretopi v lik, v nekoga ali nekaj drugega. Skupaj z igralko SNG Drama Ljubljana Barbaro Žefran bomo brali in (se) igrali.

10.30–12.00

Mi smo gledališče, gledališki hitri zmenki – kratke predstave in predstavitve

Izvajajo: vladni in nevladni producenti in umetniki gledališča

V živahnem ritmu in raznovrstnih načinih si bodo sledili odlomki gledaliških predstav ter kratke predstavitve gledaliških ustanov. Vse to je gledališče! Obiskovalci bodo seznanjeni z novimi programi in ponodbami ter imeli možnost za pogovor in izmenjavo vtisov. Hkrati pa bodo spoznali različne uprizoritvene oblike.

12.30–13.30

Znajdi se!, delavnica improvizacijskega gledališča

Izvajata: Urša Strehar Benčina in Sara Šoukal, Društva za kulturo in izobraževanje IMPRO

Vabljeni na delavnico, na kateri se bomo s pomočjo zabavnih iger in vaj urili v spontanem grajenju prizorov, raziskovali in uporabljali prostor, telo in glas ter sproščeno igrali in se življali v različne like. Delavnica je namenjena vsem, ki si želijo izboljšati komunikacijske veščine, se naučiti sprejemanja svojih in tujih idej, se urediti v hitrem in spontanem odzivanju, zmanjšati tremo na odru ter se pri vsem skupaj še zabavati. Na koncu sledi tudi kratek nastop!

16.00–17.30

Zlati šus, igrana predstava (primerna za mlade 14+) s pogovorom

Producent: Lutkovno gledališče Ljubljana; režija: Marko Čeh; avtor: Tamara Matevc; nastopa: Ana Hribar

V pogovoru sodelujejo: dr. Andreja Hočevar, Filozofska fakulteta UL; Mina Paš, DrogArt; Breda Primožič, Urad za preprečevanje zasvojenosti, MOL; Ada Hočevar Grom, dr. med., Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za preučevanje in razvoj zdravja; in trije predstavniki mladih

To je zgodba o drogah. To je zgodba o zasvojenostih. To je zgodba o življenju.

Trije prijatelji, Mura, Viki in Sale, sanjarijo o poletnih počitnicah. Tekli bodo do Ižakovcev, do Otoka ljubezni. Na poti spali pod milim nebom ali pod kakšnim senikom, pri kakšnem kmetu. Potem pa z brodom prevažali ljudi čez Muro, si ob večerih pajali kruh ter ga mazali s česnom in zaseko. In delali načrte za prihodnost. Še pred valetu pa Saleta najdejo na šolskem stranišču. Nezavestnega. Sanje o poletnih počitnicah, o ultramaratonu in brodarjenju čez Muro se v hipu sesujejo ...

Po predstavi sledi strokovna refleksija, na kateri se bomo z gosti pogovarjali o stiskah, dilemah, težavah in čustvenih bojih mladih ter se vprašali, ali in kako gledalce pripraviti na obisk predstave, ki izpostavlja problemske tematike.

DVORANA LILI NOVY

9.00–9.45 (PBP)

Učitelji in učenci, povabljeni k branju, predavanje

Izvajajo: Luana Malec, glavna urednica, in Polonca Kavčič, namestnica glavne urednice portala *Dobreknjige.si*; Božena Kolman Finžgar, direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica; povezuje: mag. Nataša Koražija, direktorica Knjižnice Rogaška Slatina

Namen predavanja je ponuditi pedagoškim delavcem vire in orodja za izbiro kakovostnega branja ter navdih za sodelovanje s knjižnicami. Rdečo nit letošnjega bazarja, to je bralna pismenost, bomo vpletli v temeljno pravilo: dobre bralce vzgajajo le dobri bralci. Ker je bralna pismenost temeljna pristojnost, ki omogoča družbeno udeleženo in vključitev v izobraževalni proces, knjižnice različno spodbujamo k skupnemu, kakovostnemu branju, organiziramo dogodke, bralne aktivnosti in oblikujemo različna orodja za izbiro gradiva. Predstavili bomo portal *Dobreknjige.si* in primer dobre izkušnje sodelovanja med Knjižnico Antona Tomaža Linhartaradovljica in Osnovno šolo Antona Janše Radovljica.

10.15–11.30 (PBP)

S knjižnico v razred in vzgojni proces, voden pogovor

Sodelujejo: dr. Miha Kovač, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo na Filozofski fakulteti UL; mag. Savina Zwitter, bibliotekarka na Gimnaziji Bežigrad; Maja Logar, vodja službe za mlade bralce v Mariborski knjižnici; Agica Kovše, pravljničarka, višja mladinska knjižničarka v Mariborski knjižnici; povezuje: mag. Breda Podbrežnik Vukmir, direktorica Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik

V pogovoru se bomo poglobljeno posvetili vprašanju povezanosti med bralno pismenostjo in branjem v šolah, predvsem razvoju bralne pismenosti v vzgojno-izobraževalnem procesu, njenem pomenu v odraslem življenju in učinkih bralne pismenosti. Strokovnjaki in praktiki bodo iskali odgovore in izzive, ki jih prinaša sodobni čas s preobiljem

informacij, spremenjenimi bralnimi navadami, pomanjkanjem časa in z digitalnim svetom. Elektronske in klasične knjige lahko pomenijo pozitivno bralno izkušnjo, če jo z zgledom in s premišljenimi didaktičnimi pristopi promovirajo učitelji, starši in kultura, v kateri živimo. Pogovarjali se bomo o tem, kako predstaviti dobre bralne izkušnje in ustvariti okolje, kjer bodo brali otroci, učitelji in starši, kjer bo branje cenjena prostočasna dejavnost, ter o tem, kakšno znanje in pristojnosti morajo imeti pedagogi in knjižničarji, ter kaj počnemo v praksi. Predstavili bomo tudi projekt *Enkrat je bil en grad* Mariborske knjižnice, ki združuje pravljničarstvo, umetnost pripovedovanja in spoznavanje kulturne dediščine v sodelovanju s šolami ter se je razmahnil v številne oblike bibliopedagoškega dela.

12.00–13.30 (PBP)

Medgeneracijsko branje, predstavitev projekta

Izvajata: dr. Dragica Haramija in mag. Tilka Jamnik, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS

V Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS smo v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS (JAK) osnovali projekt *Medgeneracijsko branje*, s katerim želimo povezati skupine mladih bralcev tretjega triletja osnovnih, srednjih šol in študentov ter odrasle bralce v istem kraju. Projekt poteka ob knjigah iz zbirke *Zlata bralka, zlati bralec* Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS in iz projekta *Rastem s knjigo* Javne agencije za knjigo RS. Kratki predstavitvi najuspešnejših in najzanimivejših dosedanjih oblik dela bo sledila delavnica na temo *Medgeneracijsko branje, povezovanje in medkulturnost v literaturi*, ob knjigah *Otroci sveta* in *Zdravljica* (Bralna značka) ter *Jugoslavija, moja dežela* (JAK). Vsak od udeležencev si bo lahko izbral najljubšo od knjig z delavnice in jo odnesel domov.

14.00–15.00 (PBP)

Petdeset odtenkov pismenosti, okrogla miza

V pogovoru sodelujejo: mag. Lenart J. Kučič, novinar in kolumnist *Sobotne priloge Dela*; dr. Mitja Reichenberg, *Visoka šola za umetnost UNG*; Špela Šinigoj, Filozofska fakulteta UL; dr. Igor Škamperle, Filozofska fakulteta UL; povezuje: dr. Veronika Rot Gabrovec, Filozofska fakulteta UL

Pismenost je termin, ki ga sicer vsi razumemo in uporabljamo, obenem pa se obenj zlahka spotaknemo. Kakšna družba je pismena? Tista, v kateri vsakdo brez težav interpretira prebrano pesem, ali pa morda tista, v kateri vsak posameznik dodobra razume pogodbo, na katero se je podpisal? Kako na naše razumevanje pismenosti (in na pismenost samo) vplivajo različni mediji in novi nosilci informacij? Je vrste pismenosti mogoče prešteti, natančno opredeliti, ločiti? Kaj pravzaprav pomeni »pismenost kot koda razumevanja različnih področij umetnosti« in zakaj je neločljivo povezana z vseživljenjskim učenjem? Kako poslušamo glasbo generacija t. i. digitalnih domorodcev? Kaj vse prebiramo in razbiramo v gledališču in kaj, ko stojimo pred domačim pragom?

Taka in drugačna vprašanja bodo v pogovoru odpirali novinar, ki rad opazuje in vrednoti spremembe, ki jih prinaša združevanje medijske, telekomunikacijske in informacijske industrije, pedagog in skladatelj, ki želi, da njegovi študenti razumejo, da film od njih zahteva intelektualni napor, jezikoslovka, ki prebira (gorske) pokrajine in dela kot gledališka pedagoginja, ter pisatelj in univerzitetni profesor sociologije kulture, ki se med drugim ukvarja s teorijo simbolnih form in sociologijo vizualnih umetnosti.

15.30–16.15 (PBP)

Razvoj bralne pismenosti s perspektive nove nacionalne strategije, predavanje

Izvajaja: dr. Sonja Pečjak, Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta UL

Na predavanju bo predstavljena bralna pismenost kot ena ključnih kompetenc človeka, ki mu omogoča tako osebnostni razvoj in socialno integracijo v družbo kot tudi učinkovit gospodarski razvoj družbe.

Predstavljeni bodo rezultati mednarodnih raziskav bralne pismenosti (PIRLS, PISA) in pismenosti odraslih, ki kažejo nezadovoljivo razvitost te kompetence (zlasti višjih ravni pismenosti) slovenskih osnovnošolcev, srednješolcev in odraslih. Naprej bodo izpostavljene »nove« pismenosti – e-pismenost, globalna pismenost, ki jih ugotavljajo mednarodne raziskave s tega področja, ter povišanje zahtevnostnih ravni razumevanja prebranega (s poudarkom na evalvaciji in refleksiji vira in vsebine informacij). Izpostavljena bo paradigma postopnega razvoja bralnih kompetenc v okviru formalnega in neformalnega izobraževanja (neformalnega in priložnostnega učenja). Vsi vsebinski poudarki bodo predstavljeni v povezavi z osnutkom nove *Nacionalne strategije razvoja bralne pismenosti*.

16.45–17.30 (PBP)

Novela Zakona o knjižničarstvu in šolske knjižnice: Z obrobja izobraževalnega sistema v njegovo središče?, predstavitev in razprava

Izvajata: Romana Fekonja, Zavod RS za šolstvo, Bronka Straus in Janez Čač, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Predstavitve bo udeležence seznanila z novimi sistemskimi rešitvami za šolske knjižnice, ki jih prinaša *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu*, sprejet konec prejšnjega leta. Dogodek bo osnova za skupni razmislek in razpravo o tem, kakšne možnosti se s tem odpirajo šolskemu knjižničarstvu, začeni s pripravo in sprejetjem *Strategije razvoja šolskega knjižničarstva*, kot jo predvideva novela. Enako aktualno je vprašanje, kako mobilizirati potencialne šolskih knjižnic pri razvoju bralne pismenosti in v ta namen razviti idejo/projekt, podprt iz evropskih sredstev. Predstavitve novosti bo priložnost, da o obeh nalogah oziroma izzivih skupaj razmislimo in pridobimo predloge tistih, ki so v praksi v šolsko knjižničarstvo najbolj vpeti, in tako tudi najbolj poklicani, da prispevajo svoje mnenje in predloge.

DVORANA M1

9.00–10.00

Kult(ura), kreativna delavnica

Izvajaja: Ajda Valcl, režiserka, Lutkovno gledališče Ljubljana

V kreativni delavnici bodo udeleženci skozi različne postaje pod vodstvom režiserke Ajde Valcl spoznavali raznovrstne procese in poklice pri nastajanju predstave. Na delavnici bo nastala naključna dinamika sodelujočih, ob kateri bodo udeleženci skozi različne faze (sproščanje in ozaveščanje svojega telesa, odnos do soigralca, prostora in občinstva, animacija predmetov, različne možnosti osvetlitve ...) prevzemali različne vloge (režiser, scenograf, koreograf, oblikovalec svetlobe, oblikovalec zvoka, igralec, animator ...) in s soustvarjanjem gledališke predstave aktivno preskušali delo v gledališkem zaodrju.

10.30–11.30

Ustvarjalni gib – most med izobraževanjem in umetnostjo, predstavitev projekta s kratko delavnico na temo plesnega opismenjevanja

Izvajajo: Vesna Geršak, Helena Smrtnik Vitulič, Simona Prosen, Pedagoška fakulteta UL; Nina Meško, JSKD; Ema Marinčič, Mestni muzej Ljubljana; Andreja Podravnik, Gregor Kamnikar, Zavod Federacija; Urša Rupnik, Studio za svobodni ples; Anita Godler, Stanka Ilar, OŠ Trnovo; Tjaša Janežič, Urška Jerovšek, Romana Šarec, Sara Tomažin, študentke UL PeF

V okviru projekta *Ustvarjalni gib – most med izobraževanjem in umetnostjo*, ki je potekal v letu 2014/15 na Pedagoški fakulteti UL, smo povezali študente razrednega pouka, ki so obiskovali izbirni predmet *Ustvarjalni gib pri pouku*, s plesnimi umetniki, kulturnimi ustanovami in osnovnošolskimi učitelji. V sodelovanju so bile oblikovane učne ure z integracijo ustvarjalnega giba v različnih razredih. Vzporedno so bili spremljani odzivi učencev, študentov, mentoric in umetnikov. Študentje so ob zaključku predmeta *Ustvarjalni gib* pri pouku podali zaključne refleksije, ki smo jih podrobneje analizirali. Izsledki, ki jih bomo predstavili, so nam v pomoč pri nadaljnjem oblikovanju modela sodelovanja med študenti, učitelji in plesnimi umetniki pri implementaciji ustvarjalnega giba na različna vzgojno-izobraževalna področja v osnovni šoli.

12.00–13.30

Kako in zakaj mlade pripeljati v gledališče?, strokovno omizje

Sodelujejo: dr. Robi Kroflič, Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete UL; Ivana Djilas, režiserka; dr. Uroš Grilc, Ljubljana – mesto mladih in za mlade, Strategija MOL za mlade 2016–25; Petra Slatinšek, Kinodvor: Delo z najstniki – primer dobre prakse; Katarina Slukan, Zavod Bunker: Igrišče za gledališče; Marko Bratuš, Gledališče Glej, in trije predstavniki mladih; vodi: Ajda Rooss, Lutkovno gledališče Ljubljana

Ustvarjalci uprizoritvenih umetnosti se sprašujejo, s katerimi temami bi lahko v gledališča privabili mlado občinstvo. Ali mlade v resnici zanimajo predstave s problemsko tematiko ali se s temi temami želimo ukvarjati zgolj odrasli? So lutkovne predstave res samo za otroke? Zakaj se mladi (ne) odločajo za obisk gledališča in zakaj si odrasli to sploh želimo? Je mlado občinstvo sploh dovolj gledališko pismeno za razumevanje predstave? Ali učitelji in drugi strokovni delavci, ki mlade (pri) peljejo v gledališče, mlade ustrezno pripravijo na obisk? O teh in drugih vprašanjih se bomo pogovarjali z umetniki, pedagogi ter predstavniki najstniške publike. Ugotavljali bomo, če morda kakšna druga veja umetnosti bolje komunicira z mladimi in kako ji to uspeva, ter kako industrije zabave vplivajo na mlade in na njihovo dožemanje gledališča in kulture.

14.00–14.45

Mladi Rapetek, predstavitev literarno-glasbenega natečaja

Sodelujejo: Katarina Deskovič, Zlatan Čordić - Zlatko, Meta Štular; koprodukcija Društvo Kapa in Zavod Culturemaker

Ciljna skupina natečaja *Mladi Rapetek* so učenci od 5. do 9. razreda osnovne šole, v letih, ko pridobivajo nastavke za glasbeni okus, obenem pa so skozi medije izpostavljeni močnim glasbenim vplivom pogosto nekakovostne komercialne glasbe. V ljubljanskem klubu Gala hala redno producirajo in distribuirajo kakovostno glasbo ter spodbujajo inovativne umetniške pristope ustvarjalcev, ki so danes na tisti točki kariere, ko lahko svoje znanje podajajo mladim generacijam. *Mladi rapetek* izhaja iz koncertnega cikla *Rapetek*,

ki je edini redni mesečni hip hop dogodek v Sloveniji, s katerim Gala hala že enajsto leto zagotavlja kakovosten koncertni in didžej program.

Mladi Rapetek 2016 je pilotni natečaj, ki ga želijo organizatorji z leti nadgraditi in razširiti. V prvem letu se želijo povezati z zainteresiranimi učitelji in jih spodbuditi, da natečaj vklopijo v svoj učni program. Na predstavitveni delavnici bodo podrobneje predstavili dejavnosti društva Kapa ter pomen hiphop kulture pri spodbujanju kreativnega izražanja mladine in otrok. Predstavitvi bo sledila moderirana debata o spodbujanju glasbene kreativnosti v šolah in vzgoji glasbenega podmladka.

15.15–16.00 (MRP)

Zdravje skozi umetnost, predstavitev e-priročnikov z razpravo

Sodelujejo: dr. Ljubica Marijanovič Umek, Oddelek za psihologijo Filozofske fakultete UL; dr. Helena Jeriček Klanšček, Nacionalni inštitut za javno zdravje; mag. Nataša Bucik, Ministrstvo za kulturo, in Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Ali ste se znašli v zagati, kako z mladimi v šoli spregovoriti o spolnosti? Kako se v razredu zanimivo spopasti z nezdravim prehranjevanjem pri mladih? Kako jih spodbuditi k zdravemu in ustvarjalnemu načinu življenja?

Ob predstavitvi dveh e-priročnikov: *Skozi umetnost o zdravju* ter *Zdravje skozi umetnost – Smernice za pogovore o izbranih zdravstvenih vsebinah za pedagoške delavce*, ki sta rezultat medresorskega sodelovanja na tem področju, bomo spregovorili o tem, kako lahko obravnavo različnih zdravstvenih tem povežemo z ogledom kakovostnih gledaliških predstav, filmov, televizijskih oddaj, s pripovedovanjem pravljic in branjem kakovostnih knjig, pa tudi s pogovorom o glasbi. Ker gre pogosto za občutljive teme, bodo sogovornice razpravljale o tem, na kaj vse morajo biti strokovni delavci pozorni pri obravnavi vsebin v vzgojno-izobraževalnem procesu, pa tudi pri pripravi tovrstnih kulturnovzgojnih tematik v kulturnih ustanovah. Spoznali boste, kako lahko kulturno-umetnostno vzgojo izvajamo tudi skozi različne medpredmetne in kroskurikularne povezave (vzgoja o umetnosti in vzgoja skozi umetnost) in kako pomembne zdravstvene teme vključiti v kurikulum v skladu z najnovejšimi strokovnimi smernicami in zadnjimi dognanji.

16.30–17.30

Filmska izrazna sredstva, multimedijško predavanje

Predava: Rok Govednik, programski vodja in direktor Zavoda Vizo

Že takoj po prvem predvajanju filmov konec 19. stoletja so ta medij kot relevanten (hkrati nevaren) opazili tudi pedagogi. V popularni tehnični iznajdbi so videli vse močnejšo zanimivost za šolnike, otroke in mlade. Film pa je hitro prehajal tehnične determinante in se izražal tudi kot umetnost. Da bi se dodobra poglobili v film in filmsko, bomo na krajšem predavanju spoznali nekaj osnov o zgradbi filma in filmsko terminologijo. Predstavili bomo različna specifična filmska izrazna sredstva in primere iz prakse iskali v filmskih referencah. Tako bomo predstavili zgradbo filmskega kadra, se posvetili gibanju kamere, montaži in filmskemu ritmu, pogledali, kaj vse sestavlja zvok, katere specialne efekte poznamo in se vprašali, zakaj je za dobro filmsko projekcijo pomembna tema.

DVORANA M2

9.00–10.00

Ostrenje pogleda: filmsko opismenjevanje skozi filmskokritičsko delavnico KINA!, predstavitev programa

Izvajata: dr. Maja Krajnc, predsednica Društva KINO! in odg. ur. revije KINO! ter izvajalka pedagoškega programa Kino-katedra za srednješolce v Slovenski kinoteki, in Kristian Božak Kavčič, dijak Gimnazije Vič

Program *Ostrenje pogleda* poteka v obliki filmskokritičskih krožkov na srednjih šolah ter delavnic za dijake in študente na festivalih. Program obsega ogled filmov, pospremljene s predavanjem in poglobljeno diskusijo z mladimi, skozi katero ti med drugim spoznavajo tudi filmske osnove, oboje pa vodi v pisanje filmske kritike. Besedila se premelevajo in kalijo skozi pogovor z mentorji, ki podajajo konstruktivno kritiko, komentarje in smernice med delom v nastajanju. V pogovore vključujejo tudi posamezne avtorje in druge filmske delavce. Končne izdelke objavijo na festivalskih spletnih straneh, izbor pa v reviji KINO!. Na ustvarjalnih delavnicah si prizadevajo predstaviti in podajati film kot umetnost, ter sledijo ugotovitvam, da lahko film ključno pripomore k otrokovemu in mladostnikovem razvoju kritičnega mišljenja, estetskega čuta in ustvarjalnih sposobnosti.

10.30–12.30

3D-usposabljanje za uporabo novih izdelovalniških tehnologij

Mentorji: Tomo Per, Nadav Sagir, Kristijan Tkalec; produkcija: RogLab – MGML, Studio CtrlArt, Rampa Lab / Zavod Kersnikova

Želite učitelje na vaši šoli seznaniti s svetom novih tehnologij, v katerega bodo zrasli današnji otroci? Sodelujete z otroki in mladimi, ki so željni znanja iz 3D modeliranja in digitalnih izdelovalniških tehnologij? Na predstavitvi, ki je del rednega programa produkcijskega in izobraževalnega centra RogLab, lahko spoznate odprtokodni računalniški program Blender za 3D oblikovanje in animacije ter osnove dela s 3D tiskalnikom. Na kratkem usposabljanju bomo predstavili možnosti, ki jih nove tehnologije lahko ponudijo v učnem in ustvarjalnem procesu. Dogodek bo potekal v slovenskem in angleškem jeziku.

14.00–14.45

Izmerimo oblake*, predstavitev EU Priročnika kulturna zavest in izražanje

Izvajata: mag. Nataša Bucik, Ministrstvo za kulturo, in Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Priročnik kulturna zavest in izražanje je nastal v okviru EU delovne skupine metode odprte koordinacije, ki skladno z *Evropsko agendo za kulturo* združuje predstavnike EU držav, ki na kulturnih in izobraževalnih ministrstvih delujejo na področju kulturno-umetnostne vzgoje. Nacionalni koordinatorici bosta predstavili izsledke delovne skupine, ki je preučevala implementacijo te pomembne ključne kompetence v vzgojno-izobraževalnem sistemu. V priročniku najdemo opredelitev ključnih pojmov na tem področju, pregled in analizo kulturnovzgojnih primerov dobrih praks evropskih držav ter priporočila, ki jih je oblikovala delovna skupina za oblikovalce politik na državni in EU ravni (za kulturno kot vzgojno-izobraževalno politiko).

*V EU priročniku je predstavljen bronasti kip *Mož, ki meri oblake* Jana Fabra v Antwerpnu kot primer za moč domišljije, čarovnijo lepote, iskanje resnice ali človeškega hrepenenja. Ljudje ves čas pripisujejo pomen vsemu, kar čutijo, vidijo, slišijo ali doživijo. Ta proces simboličnega pripisovanja pomena močno vodita naša kulturna zavest in izražanje.

15.15–16.00

Slušna senzibilnost otrok – radijska igra za otroke kot didaktično sredstvo, predavanje/delavnica

Izvajata: Klemen Markovčič, Radio Slovenija, Produkcija: Radio Slovenija, 3. program – program Ars

Radijska igra za otroke ostaja v učnih načrtih kot ključno didaktično sredstvo za razvoj otrokovega slušnega razumevanja in pomnjenja. Gre za nekoliko prezrto, a za otrokovo slušno senzibilnost v njegovem najzgodnejšem obdobju nadvse pomembno umetniško zvrst. Radio Slovenija, ki jo pri nas edini razvija in skrbi zanjo, je v želji, da bi se ponovno vrnila v igralnice in učilnice, prišel naproti pedagoškemu delavcu. Znotraj otroškega spletnega portala RTV Slovenija je zasnoval poseben razdelek *Radijska igra za otroke*, v katerem so mesečno objavljene nove igre z didaktičnimi vsebinami na zahtevo. Z dostopanjem do izbranih spletnih vsebin kadarkoli in od kjerkoli je njihova uporaba močno poenostavljena. Vse v želji, da se čim bolj približa mentorjem, hkrati pa radijsko igro za otroke ponovno vrne v igralnice in učilnice. Predstavitveno predavanje s prikazom praktične uporabe spletnega orodja je namenjeno ponovnemu prepoznavanju učnega in pedagoškega potenciala radijske igre v vzgojno-učnih procesih.

16.30–17.30

Ustvarjalno na kvadrat, predstavitev in delavnica

Izvajata: Nevena Aleksovski in Boris Beja, Galerija Škuc

Izhodišče Škucevih ustvarjalnih delavnic je vedno razstava, ki jo pripravijo umetniški vodja galerije ali gostujoči kuratorji. Za to priložnost smo kot izhodišče vzeli problemsko in avtorsko zelo pisano razstavo z naslovom *Was it a car or a cat I saw* (Perica reže raci rep.).

Razstavljena dela različnih avtorjev niso del kuriranega premisleka o temi ali problemu, ki bi bil »zunani« glade na to, kar imamo pred seboj. Dela za razstavo so bila izbrana v parih ali trojicah, pri čemer je bilo ključno merilo njihova formalna bližina, fizična podobnost.

Vsebinski in formalni predstavitvi bo sledil kreativni del programa *Ustvarjalno na kvadrat*. Razstava je zgrajena na »dvojnikih«, torej različnih formalnih ponovitvah, pri tem pa vsebinsko vsak avtor po svoje obravnava svoje polje zanimanja. Mentorjem bomo predstavili tehniko kopiranja s pomočjo akrilnega medija in lepilnega traku. Razstavljena dela bodo udeleženci natisnili na navaden papir in njihovo podobo prenesli na različne nosilce. Delavnica bo poleg ustvarjanja ponovitve ponudila tudi razmislek o reproduktibilnosti in premislek o tem, kaj se zgodi s prenosom, točneje z razliko v ponavljanju, in do katere mere lahko v vizualni umetnosti ustvarjamo t. i. dvojnike, dvojčke.

DVORANA M3,4

9.00–9.45

Teden kulturne dediščine 2016: Dediščina OKOLI nas, predstavitev

Izvajata: Nataša Gorenc in Milena Antonič, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

V letu 2016 bomo v okviru *Dni evropske kulturne dediščine* in *Tedna kulturne dediščine* raziskovali dediščino okoli nas, tisto prezrto oziroma malce pozabljeno dediščino. Predstavili bomo izhodišča vsebinsko široke teme in njeno aplikacijo v učne procese ilustrirali s primeri dobrih praks. Udeležence bomo

spodbudili k odkrivanju, primerjanju, ustvarjanju, skratka, razmišljanju o tem, kako lahko približate dediščino vsakdana najmlajšim na način, ki bo nasproten procesu pasivnega prejetja znanja.

Z *Dnevi evropske kulturne dediščine* smo zasejali dobro seme, s četrtem nacionalnim *Tednom kulturne dediščine* pa skupaj spreminjamo odnos do dediščine! Kako lahko k temu pripomorete sami, preverite na predstavitvi.

10.15–11.15

Muzeji dostopni za vse, okrogla miza

Sodelujejo: Sonja Kogej Rus, Slovenski etnografski muzej; Vida Koporc Sedej, Ministrstvo za kulturo; Tina Palaić, Slovenski etnografski muzej; Mojca Slapar in Ajda Kozjek, Muzej pošte in telekomunikacij (TMS); Tanja Verboten, Muzej Velenje; povezuje: Lili Šturm, Mednarodni grafični likovni center

Okrogla miza bo izpostavila poglede na načine, kako lahko osebam z različnimi potrebami (nadarjeni, osebe s posebnimi potrebami, različne poklicne skupine, upokojenci ...) približujemo muzejske vsebine, razstave in programe. Mišljen je tako pogled na že izvedene aktivnosti v muzejskih okoljih slovenskega prostora kot tudi pogled na to, kako se tematike lotevajo oz. kaj kažejo trendi v različnih evropskih državah. V pogovoru se bomo posvetili tudi vprašanju bralne dostopnosti razstav oziroma njenih besedil v slovenščini, angleščini, brajici, v poenostavljeni različici ali v znakovnem jeziku. Udeleženci bodo iskali odgovore na vprašanje, kako povečati dostopnost dediščine in s tem tudi muzejsko pismenost različnih skupin obiskovalcev.

11.45–12.45 (PBP)

Razvijanje bralne pismenosti z muzejskimi programi, predstavitev in pogovor

Sodelujejo: Petra Grom, zunanja sodelavka Narodnega muzeja Slovenije; mag. Darja Lavrenčič Vrabc, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo; Mateja Pušnik, zunanja sodelavka Muzeja in galerij mesta Ljubljane; Monika Montanič, Muzej novejšje zgodovine Slovenije; Andrej Perhaj, Trubarjeva domačija; povezuje: dr. Staša Tome, Prirodoslovni muzej Slovenije

Muzeji postajajo vse pomembnejši partnerji vrtcev in šol pri doseganju vzgojno-izobraževalnih ciljev. Zgodovinski, umetnostni, tehniški, etnografski, naravoslovni in drugi muzeji, ki pokrivajo skoraj vsa področja človekovega delovanja, med drugim spodbujajo tudi razvoj pismenosti v najširšem pomenu besede: od sposobnosti branja, pisanja in računanja, do poslušanja, sporazumevanja, kritičnega presojanja in tudi »branja« sporočil muzejskih razstav in predmetov. Muzejski pedagogi se ob snovanju razstav, pedagoških programov, interaktivnih učnih pripomočkov, delavnic, muzejskih publikacij in drugih izobraževalnih dejavnosti vedno bolj opirajo na principe sodobne muzejske interpretacije, ki si prizadeva k motiviranju obiskovalcev in zadovoljevanju naravne potrebe po vseživljenjskem učenju. Predstavili bomo nekaj najpomembnejših principov »muzejskega opismenjevanja« in jih podkrepili z resničnimi primeri dobrih praks.

13.30–15.00

Degustacija muzejskih delavnic, predstavitev in preskušanje muzejskih programov

Sodelujejo: Slovenski etnografski muzej, Pomurski muzej Murska Sobota, Slovenski šolski muzej, Lutkovni muzej Ljubljana

S programom želimo udeležencem omogočiti neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih programih muzejskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v štirih muzejskih koticah potekala intervalno (štirikrat po petnajst minut), drugi del pa bo namenjen evalvaciji »degustiranega«.

Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin.

15.30–16.30

Slovenski muzeji lokalne in regionalne zgodbe vključujejo v nacionalni kontekst, okrogla miza

Sodelujejo: Mirjam Gnezda Bogataj, Mestni muzej Idrija; Karla Kofol, Tolminski muzej; Vojko Kunaver, Zavod za šolstvo RS; Stane Rozman, Pokrajinski muzej Celje; povezuje: dr. Helena Rožman, Kulturni dom Krško, enota Mestni muzej Krško

Z okroglo mizo poudarjamo pomen prepoznavanja tematik lokalnega, regionalnega in nacionalnega značaja v slovenskih muzejih kot izhodišču medinstitucionalnega sodelovanja tako med muzeji kot tudi med muzeji in vzgojno-izobraževalnimi zavodi. Učni načrti spodbujajo vključevanje lokalno pomembnih tematik (npr. na področju zgodovinopisja), v vsakoletne šolske programe, okrogla miza pa bo pokazala, kako na te izzive odgovarjajo muzejska okolja.

17.00–17.45

Bonton v kulturnih ustanovah, predavanje z improvizacijskimi vložki

Sodelujejo: Saša Šepec, Kulturni center Janeza Trdine Novo mesto; dr. Staša Tome, Prirodoslovni muzej Slovenije; Urša Strehar Benčina in Vid Sodnik, improvizatorja

Kadar peljemo otroke in mladostnike na ogled kulturne prireditve, je prav, da jih vnaprej seznanimo z namenom, vsebino in potekom ogleda ali dogajanja, pa tudi z osnovami vedenja v kulturni ustanovi. Če mladim predhodno opišemo dogodek v pozitivni luči, če jih opozorimo na zanimivosti in posebnosti, če jim obisk osmislimo in jih zanj navdušimo, pridejo v novo okolje s pričakovanji in željo po novih doživetjih in spoznanjih, lažje razumejo dogajanje, se ne dolgočasijo, zato je tudi manj težav z neprimernim vedenjem. Ker pa »nihče ni učen s hruške padel«, je otroke in mladostnike seveda treba opozoriti tudi na pravila lepega (kulturnega) vedenja. Predavanje bo osvetlilo kulturo vedenja v različnih vrstah kulturnih ustanov ter tako spremljevalce organiziranih skupin otrok in mladostnikov kot starše in stare starše seznanilo z nasveti pred obiskom kulturne ustanove. Pospremljeno bo s kratkimi improvizacijskimi prizori, ki bodo udeležencem v živo približali konkretne dogodke.

DVORANA E6

9.00–10.00

Raz dva strip, predavanje

Izvajata: David Krančan, stripavtor, urednik, mentor; produkcija: Stripburger/Forum Ljubljana

David Krančan bo na predavanju *Raz dva strip* govoril o osnovnih pripovednih značilnostih stripa. Tako v teoriji kot v praksi raziskuje predvsem razsežnosti stripa kot likovnega izraza. Njegove pripovedi so velikokrat brez besed in v likovni podobi skrivajo pripovedne ključne. Lani je v strip z naslovom *Grdina* prelevil ljudsko pripovedko *Grdina pod kamnom* iz zbirke *Zverinice iz Rezije*, letos pa *Pijanega zajca*, prav tako po rezijanski pripovedki.

Predavanje je zasnovano na stripih, ki jih je ustvaril za svojo diplomsko nalogo. Krančan bo govoril o stripovskih okvirjih in oblačkih, o tem, kako se bere strip, kako v njem teče čas, o pomenu ritma v stripu, o soležnih straneh, o obratu strani, o razmerju med sliko (kadrom) in celo stranjo, o možnostih digitalnega stripa, o klasični in novi stripovski formi. Razkril bo tudi skrivnosti o tem, kako lahko pripovedovalec vodi in zavaja bralca.

10.30–11.15 (PBP)

Bralnice pod slamnikom

Medkulturno razumevanje in sprejemanje različnosti ... v stripu!, predstavitev

Sodelujejo: Damijan Stepančič, ilustrator in stripar; Irena Miš Svolfjšak; festival *Bralnice pod slamnikom*; mentorica in učenci šole, izvajalke programa

V tem šolskem letu festival mladinske literature poteka že šestič, v njem sodelujejo vrtci, šole, splošne knjižnice in druge ustanove iz različnih slovenskih krajev. Osrednja tema letošnjega festivala sta »medkulturno razumevanje in sprejemanje različnosti«. Neslovenske otroke želimo pritegniti k branju s pomočjo slovenskih otrok: slovenski učenci jim pomagajo pri učenju slovenščine, branju in pri učenju na splošno; neslovenski otroci, tudi s pomočjo staršev, predstavijo svoje zgodbe, pravljice, običaje, hrano idr., vsem v razredu; učenci svoje vtise in medkulturne izkušnje zapišejo in narišejo v obliki stripa, ki je priljubljeno bralno gradivo med mladimi bralci.

Irena Miš Svolfjšak bo skupaj z eno od sodelujočih šol predstavila festivalske dejavnosti, Damijan Stepančič pa bo predstavil nekatere zakonitosti izdelave stripa.

12.00–13.00 (PBP)

Bralna pismenost na preizkušnji v arhivu, predavanje

Izvajata: Bojana Aristovnik, Zgodovinski arhiv Celje, in Mojca Horvat, Pokrajinski arhiv Maribor

Na arhivskih delavnicah učenci spoznajo izvirne dokumente, stare tudi več kot sto let. Kako se znajdejo? Ali znajo z njih razbrati osnovne podatke? Ali razumevanje ovira še kaj drugega kot pisava in »starinski« jeziki? Predstavljene bodo izkušnje, ki smo jih v zadnjih letih zbrali z osnovnošolskimi skupinami.

Da pa bi čez desetletja in stoletja lahko arhivi podali sliko naše sedanosti, smo se odločili za projekt *Anonimka*. Vemo namreč, da samo s pomočjo uradnega gradiva, ki ga hranimo, gotovo ne moremo podati celostne slike duha časa, v katerem živimo. V anonimki so udeleženi tudi učenci in dijaki, ki zapišejo svoje videnje sveta, njihovi zapisi pa se shranijo v arhivu za prihodnje rodove.

14.00–15.00

Predavanje o restavriranju in ogled filma Valvasorjeva Slava

Izvajata: dr. Jedert Vodopivec, Center za restavriranje in konserviranje Arhiva Republike Slovenije

Janez Vajkard Valvasor, veliki raziskovalec in znanstvenik baročne dobe, je v slovensko zgodovino zapisan predvsem kot avtor *Slave vojvodine Kranjske*. Obsežno delo je velik slavospev njegovi rodni deželi Kranjski in vse do današnjih dni za Slovence ostaja pomemben del naše kulturne dediščine. Čeprav njegov opus cenijo vsa področja znanosti, sta njegovo življenje in delo še vedno pomanjkljivo raziskana, zlasti materialna podoba njegovih knjig in tehnično ozadje njihovega nastanka.

Dr. Jedert Vodopivec bo spregovorila o samem nastanku kratkega dokumentarnega filma in podala nekaj informacij o materialnem varstvu zapisane besede. Film gledalca popelje v čas Valvasorja, ga seznanja s pomembnimi mejniki v avtorjevem življenju ter ponudi vpogled v rokodelske spretnosti ročne izdelave papirja in Gutenbergov način tiska s premičnimi kovinskimi črkami. Podrobneje so predstavljeni postopki ročnega restavriranja na poškodovanem izvodu, ki so jih opravili v Centru za restavriranje knjig in papirja. Restavratorka in knjigovezinja prikažejo načine stabilizacije poškodb na izvodu in restavratske posege na vezavi.

15.30–16.00

Kulturnik.si – Vstopna točka do slovenske kulture in bogastva njenih spletnih virov <http://kulturnik.si/>, predstavitev portala

Izvajata: Polona Torkar, Društvo Ljudmila, laboratorij za znanost in umetnost

Kulturnik je spletni portal, namenjen lažji in boljši orientaciji po slovenski kulturi in umetnosti. Na enem mestu lahko hitro in preprosto najdete vrhunske vire, ki so v odlično pomoč pri učenju, pisanju seminarskih nalog ali na voljo za potešitev lastne radovednosti. S Kulturnikom namreč lahko pokukate v sicer težje dostopno digitalizirano bogastvo slovenskih kulturnih ustanov – knjižnic, arhivov, muzejev ter ste na tekočem z aktualno kulturno produkcijo in pestrim dogajanjem.

Problem slovenske kulture na spletu ni pomanjkanje dobrih vsebin, pač pa njihova razdrobljenost, nepreglednost in otežena dostopnost. Društvo Ljudmila je tako na pobudo Ministrstva za kulturo oblikovalo spletni portal, ki združuje tri storitve: Metaiskalnik aktivno išče po več kot tridesetih izbranih strokovnih spletnih virih, ki pokrivajo vsa področja kulturne dediščine in umetnosti. Novice strojno zajemajo RSS vire iz več kot dvesto petdesetih spletnih virov ter jih prikazujejo po različnih področjih in kategorijah. Dogodke agregirajo iz spletnih koledarjev posameznih institucij, zajemajo pa jih tudi s Facebooka, kjer je danes objavljena večina napovedi dogodkov. Teh virov je več tisoč.

Spoznali boste portal, ki je edinstveno orodje na poti do celovite kulturne izobrazbe. Toplo vabljeni!

Razstavni prostori v treh nivojih Cankarjevega doma: Velika sprejemna dvorana, Prvo preddverje, Drugo preddverje

Od 9.00 do 18.00, trajanje 60 minut

Bazarjeva kul-pot, ogled razstavnih prostorov kulturnih ustanov in KB partnerjev z drugih resorjev

Bazarjeva kul-pot je namenjena strokovnim delavcem, ki se želijo seznaniti s ponudbo kulturnih vsebin različnih področij. Vodi po razstavnih prostorih v treh preddverjih Cankarjevega doma, kjer se predstavljajo vsa področja kulture, poudarek pa dajemo tudi predstavitvi umeščanja kulture na druga področja: kmetijstvo, zdravje ... Vsak obiskovalec si oblikuje svojo kul-pot. Ker je cilj *Bazarjeve kul-poti* spoznavanje različnih področij kulture, si je treba v vsakem preddverju podrobneje ogledati vsaj dva razstavna prostora in pridobiti štampiljko o obisku razstavnih prostorov. V okviru strokovnega usposabljanja se udeležencem kul-poti prizna 60 minut.

foto Nataša Žgank

VELIKA SPREJEMNA DVORANA

DRAMSKA IN LUTKOVA GLEDALIŠČA

11.00–11.45, 12.45–13.30, 14.00–14.45, 15.00–15.45

Gledališko zaodrje: Hoja po gledališču

Izvajajo: dramska in lutkovna gledališča

Vstopite v našo gledališko zaodrje in odkrijte svet, ki vam ob obisku gledališke predstave praviloma ostane zakrit. Spoznali in preizkusili se boste v različnih gledaliških poklicih (garderobier, masker, rekviziter, tonski tehnik, lutkovni tehnolog ...), se pogovarjali z ustvarjalci predstav, si nataknil masko ali oblekli pravi gledališki kostum. Pobrskali boste po naši rekvizitarni nenavadnih odskih predmetov in izvedeli, kako v lutkovni delavnici izdelajo različne lutke in kdo jih animira. Vašo zaodrsko izkušnjo lahko delite z nami na <https://www.facebook.com/gledaliskizaodrjekb>

FILM

14.00–15.00

Delavnica optičnih igrač in predstavitev priročnika za animirani film v vrtcih in šolah: Animirajmo!

Izvajata: Andreja Goetz, Slon Animateka, in Maja Krajnc, urednica priročnika Animirajmo!

Ste vedeli, da lahko risbe oživijo tudi brez sodobne tehnike? Na delavnici bomo skupaj narisali serijo sličic, ki jih bomo nato postavili v mutoskop, preprosto optično napravo, s katero sličice gledamo s hitrostjo, ki povzroči občutek gibanja. Ob delavnici bomo predstavili priročnik za animirani film v vrtcih in šolah: *Animirajmo!*

PRVO PREDDVERJE

BRALNA KULTURA

9.30–10.30, 11.30–12.30, 14.30–15.30 (PBP)

Pot knjige

Izvajajo: Društvo slovenskih založnikov, Splošne knjižnice, Društvo slovenskih knjigotržcev, Javna agencija za knjigo RS, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev ter drugi projekti bralne kulture

Namen *Poti knjige* je v »zgodbo o knjigi« povezati vse sodelujoče razstavljalce iz bralne kulture, in sicer tako, da predstavimo *Pot knjige* od njenega nastanka do bralca. Po posameznih tematskih sklopih se bomo sprehodili skozi štiri sklope: *Rojstvo knjige*, v katerem želimo obiskovalcem predstaviti vlogo založbe, kraja, kjer se običajno nastane knjige začne, *Knjiga sreča bralca*, v katerem se bodo s svojimi različnimi dejavnostmi predstavile knjižnice in knjigarne, v tretjem sklopu *Zaljubimo se v knjige* bomo obiskovalcem predstavili orodja za promocijo knjige bralca; spoznali bodo medije, ki promovirajo knjigo in z njo povezane dejavnosti, projekte, ki spodbujajo bralno kulturo vseh generacij, nagrade za mladinsko književnost ter kratke predstavitvene filme, povezane z bralnimi projekti; pripravili bomo kotiček s predstavitvenim gradivom vseh sodelujočih organizacij in jih popeljali v svet branja; v četrtem sklopu *V objemu besed* pa se bodo obiskovalci lahko srečali z mladinskimi avtorji, spoznali mlade bralce bralnega kluba Fejstbukerjev, gostovali bodo umetniki Zavoda MARS Maribor in ustvarjalni dijaki Gimnazije Bežigrad in še kaj se bo našlo. Skratka, prepustite se objemu besed, ki smo jih pripravili za vse vas!

POTI MEDPODROČNIH PROJEKTOV

9.30–10.00, 10.15–10.45, 14.00–14.30 (MRP)

Po poti medpodročnih projektov

Razstavni prostor bo povezal področje umetnosti in kulturne dediščine, zdravja, kmetijstva in čebelarstva in še obširneje predstavil ideje tematske razprave **Recept za popestritev**, ki se je lahko udeležite v Klubu Cankarjevega doma ob 11. uri. Obiskovalci bodo na **vodeni strokovni poti** spoznali, kako lahko zanimivo in ustvarjalno povežejo našeta področja v okviru projektne dne ali tedna ali dneva dejavnosti (naravoslovno-tehnično-kulturni dan). Na poti bodo obiskali strokovnjake Nacionalnega inštituta za javno zdravje (priročnik *Zdravje skozi umetnost – Smernice za pogovore o izbranih zdravstvenih vsebinah za pedagoške delavce*), Čebelarске zveze Slovenije (*Tradicionalni slovenski zajtrk*), Odseka za razvoj podeželja, Oddelka za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana (*Čebelja pot*) ter kulturnih ustanov (priročnik *Skozi umetnost o zdravju, Teden kulturne dediščine ...*), ki bodo predstavili, kako je pri projektne delu pomembno partnerstvo vse od skupnega načrtovanja do skupne izvedbe projekta ter predstavili različne oblike uspešnega medpodročnega sodelovanja.

ARHIVI

9.30–10.00, 11.00–11.30, 14.00–14.30

Predstavitve arhivske dejavnosti

Izvajajo: slovenski arhivi

Vodena predstavitve arhivske dejavnosti – odgovorili bomo na vprašanja: Kaj v arhivu delajo? Kateri arhiv je pristojen za katero regijo? Kako je videti obisk šolskih skupin v arhivu? Kaj arhivi še ponujajo? Ob arhivski dejavnosti bo predstavljena tudi restavratorska dejavnost v arhivih in kratek vpogled v kaligrafijo.

DRUGO PREDDVERJE

MUZEJI IN GALERIJE

9.00–9.45, 11.00–11.45, 13.00–13.45, 15.00–15.45

Pripovedi muzejskih predmetov

Izvajajo: kustosi sodelujočih muzejev in galerij

Del predstavitve slovenskih muzejev in galerij bo zasnovan kot razstavišče, v katerem bodo predstavljeni izbrani izvorniki in kopije muzejskih predmetov. Tako kot jih kustosi interpretiramo v naših muzejskih okoljih, jih bomo skušali povezati tudi v »razstavišču« Slovenske muzejske skupnosti na Kulturnem bazarju. Skozi strokovno vodenje/interpretacijo bomo sodelujoči kustosi muzejskih in galerijskih ustanov udeležencem omogočili izkušnjo dejavnega spoznavanja muzejskih predmetov.

INTERMEDIJSKA UMETNOST

13.00–15.00

Naredi sam (DIY) mikroskop

Izvajata: Kristijan Tkalec in Bor Jarh; produkcija: Zavod Kersnikova (Rampa Lab, Galerija Kapelica, BioTehna)

Konfucij je z reko: »Kar slišim, pozabim. Kar vidim, se spomnim. Kar naredim, to razumem,« ponazoril, da svet razumemo bolje, če v njem sodelujemo. Vabljeni, da se na delavnici, ki jo bosta izvedla mentorja Petkove akademije, vključite v proces raziskovalnega učenja, v katerem otroci in mladi skupaj z umetniki, znanstveniki in inženirji poskušajo razumeti vzroke, principe delovanja ter sestavo živih in neživih sistemov, v katere smo vpeti. S pristopi, ki presegajo šolske predmete in znanstvene discipline, lahko izkusite, kako se v ustvarjalnem in inovativnem učnem okolju prepletajo tehnologije, umetnost in znanost v vznemirljivih umetniških, raziskovalnih in izobraževalnih povezavah. Na delavnici lahko po načelu naredi-sam izdelate mikroskope, sestavljene iz odsluženih spletnih kamer, ki se prek USB kabla povežejo z računalnikom. Z nekaj iznajdljivosti in kreativnosti jih lahko uporabite tako pri urah biologije kot umetnosti.

VIZUALNA UMETNOST

14.30–16.30

Koliko sem si drugačen/-na?, delavnica

Izvajata: Katrin Modic, asistentka, Ustvarjalna Pisarna SOdelujem

Delavnica bo udeležence seznanila z različnimi vidiki drugačnosti, kot je senzorna ali motorična oviranost. Odprla bo vprašanja sodelovanja, pomoči, vzajemnosti in strpnosti. Udeleženci bodo ob ustvarjanju spoznali drugačno doživetje, npr. odvzeti vid, in širino možnosti spoznavanja sveta z drugimi čuti. Delo bo potekalo prek pogovora, kreativnega ustvarjanja likovnih del, razvijanja rokodelske spretnosti ...

RTV SLOVENIJA

10.00–10.30, 12.00–12.30, 14.00–14.30

Zabava in učenje: predstavitev uporabe spletnega portala www.otroski.si

Izvajata: Barbara Stegeman, urednica oddaje Infodrom

Na portalu www.otroski.si so vse otroške vsebine RTV Slovenija združene na enem kraju, z dodatnimi poučnimi in zabavnimi vsebinami za otroke, starše, vzgojitelje ter vse, ki so v intenzivnih in za vzgojo pomembnih interakcijah z otroki. Udeleženci delavnice bodo spoznali funkcionalnosti portala in posameznih podstrani ter izvedeli, kako lahko portal uporabljajo za učenje in zabavo.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, ZUPANČIČEVA 1

9.00–9.45, 10.00–10.45

Dobrodošli v operi, voden ogled SNG Opera in balet Ljubljana

Izvajata: Janja Pikš, SNG Opera in balet Ljubljana

Na vodenem ogledu osrednje slovenske operne in baletne hiše bodo udeleženci pobliže spoznali prenovljeno hišo, novosti, zakulisje in male skrivnosti narodne Opere. Udeležencem bodo svetovali, na kaj je treba biti pozoren, ko izbiramo predstavo za otroke, kaj upoštevati, kako oblikovati program operne in baletne vzgoje skozi triadni sistem OŠ.

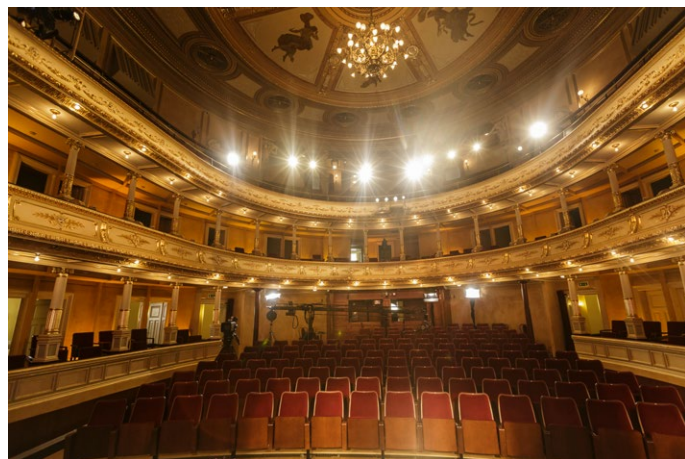

Foto Darja Straus Tisu

11.00–12.00

Grigorij Frid: Dnevnik Ane Frank, monoopera (primerna za OŠ3 in SŠ)

Izvajalci: solistka in glasbeni trio; dirigent: Aleksandar Spasić; režiser: Rocc

Delo izjemne umetniške moči, monoopera v enaindvajsetih slikah, je skladatelj ustvaril po motivih znamenitega literarnega dela *Dnevnik Ane Frank*. Skozi pripoved smo priče čustvovanju trinajstletne deklince in njenemu dveletnemu življenju v skrivališču na podstrešju v hiši sredi Amsterdama. Skladatelj Grigorij Frid je z ekspresivno glasbo sledil njeni usodi vse do aretacije avgusta 1944. V operi se tako kot v dnevniku izražata strahovit čustveni pritisk, ki ga je doživljala deklince, pa tudi njena neupogljiva volja do življenja.

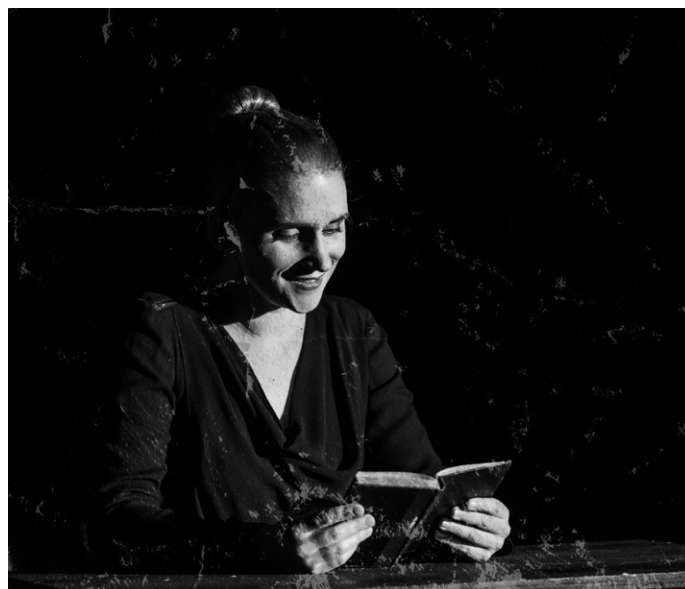

Foto Darja Straus Tisu

11.30–13.00

Doktor Živago, voden ogled vaje za baletno predstavo in pogovor

Izvaja: Baletni ansambel in orkester SNG Opera in balet Ljubljana; glasba: Dmitrij Šostakovič (izbor); dirigent: Marko Gašperšič /Aleksandar Spasić; odrska priredba romana in dramaturgija: Jiří in Otto Bubeníček, Tatjana Ažman; koreograf Jiří Bubeníček; scenograf Otto Bubeníček; kostumografinja Elsa Pavanel

Pogovor in voden ogled vaje vodita: Sanja Neškovič Peršin, umetniška vodja, in Tatjana Ažman, dramaturginja; SNG Opera in balet Ljubljana

Doktor Živago, ena od najlepših in najbolj pretresljivih ljubezenskih zgodb v svetu umetnosti, je roman ruskega pisatelja Borisa Pasternaka, ki je leta 1958 prejel Nobelovo nagrado za književnost. Izredno osebna in filozofska pripoved govori tudi o vidikih sistema in vplivih revolucije na razvrednotenje posameznika, kar seveda ni ugajalo oblastem takratne Sovjetske zveze. Zavaljo velikega pritiska nanj se je moral pisatelj prestižni nagradi odpovedati.

Baletne poustvaritve romana do sedaj še ni bilo in tako bodo na odru SNG Opere in baleta Ljubljana prvič obudili znamenito zgodbo kot dramski balet, ki bo svojo snov črpal predvsem iz ljubezenske zgodbe in vprašanja osebne svobode.

Voden ogled vaje je del »opismenjevanja« za baletno gledališče. Namenjen je seznanjanju strokovnih delavcev VIZ z »abecedo« klasičnega baleta in hkrati možnost, da spoznajo ozadje nastanka baletne predstave.

CENTER KULTURE ŠPANSKI BORCI, ZALOŠKA 61

9.00–10.00

Mavrica, svetlobna predstava (primerna za otroke 3+) in delavnica

Avtor: Jaka Šimenc; soavtorja: Barbara Bulatović, Gal Škrjanec Skaberne; produkcija: Jaka Šimenc; koprodukcija: Zavod EN-KNAP

Hudomušna in iskriva svetlobna robotka, glavna junaka predstave, s pomočjo svetlobe radovedno raziskujeta prostore in predmete okoli sebe. S pomočjo oblike in barve iščeta preproste odgovore na zapletena vprašanja o svetlobi. Robotka spremljamo na begu pred temo, potovanju skozi svet senc v spekter barv in svetlobe.

Predstava enega naših najboljših gledaliških oblikovalcev svetlobe Jake Šimenca otrokom privlačno približa pojme, kot so svetloba, barva in oblika. Mavrici sledi pogovor z ustvarjalcem, v katerem otrokom dodatno pojasni lastnosti svetlobe in prikaže nekaj svetlobnih trikov, denimo iz snopa pisanih žarkov otrokom pričara čisto belino.

O svetlobi, delavnica

Izvaja: Jaka Šimenc, avtor predstave Mavrica

Pred predstavo *Mavrica* bo za strokovne delavce organizirana kratka delavnica o svetlobi. Njen namen je pedagoškim delavcem podrobneje predstaviti tematiko predstave *Mavrica* in mogoča izhodišča za pripravo otrok na ogled predstave ter mogoče podejavnosti.

Predstavljeni bodo trije različni tematski sklopi: *Svetloba in senca, Mavrične barve, Svetloba in umetnost.*

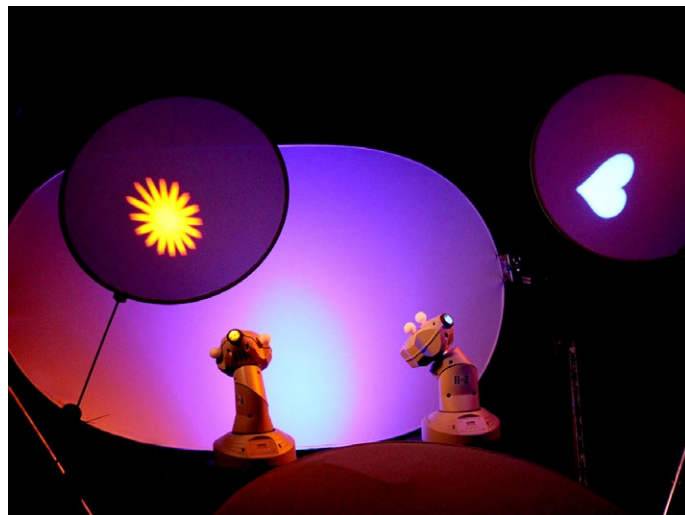

foto Komposter

10.00–11.00

Huda mravljica, plesna predstava in gibalna delavnica za najmlajše (primerno za otroke V/2+, OŠ1)

Zamisel in režija: Iztok Kovač; ustvarjalci in izvajalci: EnKnapGroup (Luke Thomas Dunne, Ida Hellsten, Bence Mezei, Ana Štefanec, Jeffrey Schoenaers) in Tanja Skok; avtorska glasba: Tomaž Grom; produkcija: Zavod EN-KNAP, koprodukcija: Gledališče Koper

Interaktivna in poučna plesna predstava za najmlajše gledalce je nastala po motivih že skoraj ponarodele otroške pesmice *Huda mravljica*, ki v predstavi dobi, čisto po ljudsko, nov, drugačen konec. Razigrane mravljice, ki jim nagaja huda mravljica, odrsko zgodbo zgradijo večplastno – iz cirkuških prvin, različnih otroških iger in prepoznavnega Kovačevega plesnega jezika. Najbolj vesele so, če se jim na odru pridružijo tudi otroci. Predstava je gostja številnih odrov po vsej Sloveniji in ima za sabo že skoraj petdeset ponovitev.

foto Miha Fras

RTV SLOVENIJA, KOLODVORSKA ULICA 2

11.00–12.30

Vodeni ogled Radia in televizije Slovenija

Izvajajo: Igor Krč, Radio Slovenija; Franci Ravnikar in Tatjana Trtnik, Televizija Slovenija; ter Zdravko Erjavec, Muzejska zbirka RTV Slovenija

RTV Slovenija bo odprla vrata vsem, ki si želijo ogledati delo in prostore, v katerih nastajata televizijski in radijski program. V televizijski hiši si bodo obiskovalci lahko ogledali skrivnosti televizijskih hodnikov, delavnico, kjer nastajajo scenografije za oddaje TV Slovenija, fundus rekvizitov, v katerem je shranjeno vse mogoče. Spoznali bodo tudi studie, v katerih ustvarjajo programe Otroškega in mladinskega programa. Na radiu bodo spoznali skrivnosti radijske produkcije in zanimivosti radijske hiše, kjer poleg ustvarjalcev programa domujejo tudi Simfonični orkester RTV Slovenija, Big Band RTV Slovenija in številni drugi.

Zbirni prostor: Avla Televizije Slovenija, Kolodvorska ulica 2.

vir: arhiv RTV Slovenija

Legenda:

 Dogodki iz tematskega sklopa *Pismenost in bralna pismenost* (PBP).

 Dogodki iz medpodročnega sklopa – *Recept za popestritev* (MRP).

Avtorjem fotografij in slikovnega gradiva se zahvaljujemo za brezplačno objavo.

Vabljeni!

Več informacij na www.kulturnibazar.si.